
ВЛАДИСЛАВ КИРИЛОВИЧ ДЗЯДИК
(до 80-річчя від дня народження)

18 лютого цього року Владиславу Кириловичу Дзядику — видатному українському математику, члену-кореспонденту НАН України мало виповнитися 80 років. Але до цієї дати він не дожив менше чотирьох місяців.

В. К. Дзядик народився 18 лютого 1919 року в с. Сахновщина на Харківщині. В 1937 р. розпочав навчання в Київському державному університеті ім. Т. Шевченка на факультеті іноземних мов (французький відділ), де провчився до 1941 р. Після закінчення Великої Вітчизняної війни відновив навчання вже в Дніпропетровському державному університеті на фізико-математичному факультеті, який закінчив з відзнакою в 1951 р.

В 1951–1953 рр. працював учителем математики на Волині. В 1953 р. розпочав викладацьку діяльність в Луцькому педагогічному інституті, де пройшов шлях від асистента до завідувача кафедри, захистивши в 1955 р. кандидатську дисертацію. В 1960 р. після блискучого захисту докторської дисертації в Математичному інституті ім. В. А. Стеклова В. К. Дзядик переїхав до Києва, де продовжив свою наукову діяльність в Інституті математики НАН України на посаді старшого наукового співробітника. В 1963–1990 рр. очолював відділ теорії функцій, в 1963–1969 рр. він також керував кафедрою математичного аналізу та теорії ймовірностей Київського державного університету ім. Т. Шевченка, а з лютого 1990 р. до кінця життя виконував обов'язки радника директора Інституту математики НАН України. В 1969 р. обраний членом-кореспондентом АН УРСР.

Природа обдарувала В. К. Дзядика повною мірою — світлим розумом, феноменальною пам'яттю, тонкою інтуїцією, міцним фізичним здоров'ям. Починаючи свій життєвий шлях як спеціаліст з іноземних мов, він, без сумніву, міг би стати і видатним лінгвістом. Володів французькою, німецькою і англійською мовами. Але абсолютно точно відчував, що його головне призначення на Землі — бути математиком.

Життєві обставини склалися так, що до великої математики В. К. Дзядик прийшов нетрадиційно пізно, лише у 32 роки. Незважаючи на це, він одразу заявив про себе як про нову яскраву індивідуальність у математиці, розв'язавши відому і важку задачу Фа-

вара. За короткий час його могутній інтелектуальний потенціал і талант дослідника розгорнулися на повну силу.

Основною темою свого наукового життя В. К. Дзядик обрав теорію апроксимації функцій. Його дослідження з наближень многочленами аналітичних функцій на компактах комплексної площини є базою нового напрямку сучасної математики, який вже більше 40 років плідно розвивається як в Україні, так і в інших країнах світу. Коло ідей і глибоких результатів В. К. Дзядика в галузі наближення поліномами, теорії підсумовування рядів Фур'є, теорії продовження функцій викладені в його фундаментальній монографії „Введение в теорию равномерного приближения функций полиномами” (М.: Наука, 1977).

На початку 80-х років В. К. Дзядик суттєво змінює коло своїх наукових інтересів, хоча міг би продовжувати плідно працювати у звичних для нього напрямках. Інтуїція дослідника і накопичений досвід приводять його до проблем наближеного розв'язання диференціальних і інтегральних рівнянь. На основі синтезу ідей, методів і результатів теорії наближення функцій, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь і обчислювальної математики він розробив і строго обґрунтував два ефективних методи наближення многочленами невідомих розв'язків широкого класу рівнянь. Зараз ці методи відомі як α -метод і A -метод. Свій погляд на проблеми даного напрямку В. К. Дзядик виклав у монографії „Аппроксимационные методы решения дифференциальных и интегральных уравнений” (Київ: Наук. думка, 1988).

В. К. Дзядик, який сам був учнем видатного математика і педагога академіка С. М. Нікольського, природно, не міг не думати про майбутнє науки. І все своє життя дбав про те, щоб математика збагачувалась новими талантами. Він читав блискучі лекції в Київському державному університеті ім. Т. Шевченка, багато сил віддавав роботі зі своїми учнями. Його самовідданість науці, талант педагога і вченого сприяли залученню до справжньої математики чимало талановитої молоді. Серед учнів В. К. Дзядика близько 50 кандидатів і 8 докторів наук. В Інституті математики НАН України продовжує активно діяти відділ теорії функцій, який він очолював з дня його утворення понад 25 років, проходять засідання заснованого ним наукового семінару, його учні працюють в багатьох авторитетних дослідних і освітніх закладах України.

За заслуги в розвитку науки та підготовці наукових кадрів у 1990 р. В. К. Дзядику присвоєно почесне звання Заслуженого діяча науки і техніки України, а в 1992 р. він удостоєний премії ім. М. М. Крилова НАН України.

Математична творчість В. К. Дзядика значною мірою визначала у другій половині цього сторіччя пріоритетні напрямки в теорії наближення функцій, і, без сумніву, ще довгі роки буде впливати на розвиток науки, якій він присвятив своє життя.

Редколегія